

Hud Amser Stori |

Early Years
Wales
Blynyddoedd
Cynnar Cymru

Cynig
Cymraeg

Pam adrodd straeon?

Un o'r gweithgareddau dyddiol rydyn ni'n eu cyflawni yw amser stori. Mae'n chwarae rhan annatod yn gofalu am blant ifanc a'u haddysgu oherwydd ei allu i gynyddu ystod eang o feysydd datblygu. Mae adrodd stori ddeinamig nid yn unig yn datblygu sgiliau iaith plentyn ond hefyd swyddogaethau gwybyddol, megis cysyniadau achos ac effaith ac ymddygiadau moesol a moesegol.

Gall dychymyg plentyn redeg yn wyllt gyda'u chwilfrydedd ysgogi. Mae adrodd straeon yn ffordd wych o archwilio emosiynau a all helpu i ddeall plentyn am newid a digwyddiadau brawychus. Bydd llyfrau am fynd at y deintydd neu'r ysbyty, dechrau yn yr ysgol neu wneud ffrindiau newydd yn helpu plentyn i wneud synnwyr o'r byd o'u cwmpas.

Fel ymarferwyr gofal plant, mae gennym y gallu i sicrhau bod plant yn ymgysylltu â byd llyfrau ac yn datblygu'n bobl ifanc llythrennog. Rydym yn y sefyllfa freintiedig o helpu plant i fwynhau llyfrau trwy ddarllen gyda nhw ac adrodd straeon sy'n adeiladu ar ddiddordebau plentyn.

Mae llawer mwy i ennyn diddordeb plentyn mewn llyfrau na chodi un a darllen y testun.

Cyn darllen llyfr

1

Defnyddio llyfrau sy'n briodol i'w hoedran - Bydd plentyn pedair oed yn colli diddordeb mewn llyfr os yw wedi'i anelu at gynulleidfa oedran gwahanol.

2

Dewiswch lyfrau yn unol â diddordebau'r plant - Mae plant yn llawer mwy tebygol o gymryd rhan mewn stori os yw'r cynnwys o ddiddordeb iddynt.

3

Peidiwch â chyfyngu llyfrau i amser stori - Os yw plentyn yn dangos diddordeb mewn llyfr ac yn gyffrous i'w rannu gyda chi, cymerwch amser i ddarllen y stori gyda nhw.

4

Byddwch yn gyfarwydd â'r llyfr - Bydd hyn yn helpu pan fydd angen pwysleisio gair yn y lle cywir, dysgu cyflymder a thôn rhigwm neu ateb unrhyw gwestiynau a allai fod gan y plant.

5

Den darllen! Creu lle diddorol, deniadol a thawel i ddarllen straeon a chaniatáu i'r plant gael mynediad i'r ardal hon yn rhydd.

6

Cylchdroi llyfrau yn rheolaidd - Ychwanegu llyfrau newydd wrth i ddiddordebau plant a themâu'r cwricwlwm newid.

Darllen i fabanod a phlant bach

Mae rhannu llyfr stori yn gyfle gwych i adeiladu perthynas gynnes, gadarnhaol a diogel rhwng ymarferydd a phlentyn. Mae lluo o ffyrdd i sicrhau bod yr amser un-i-un a dreulir yn darllen llyfrau gyda'r plant yn diwallu eu hanghenion.

- Defnyddiwch le tawel i ddarllen i blant ifanc.
- Gadewch i fabanod cyffwrdd, archwilio a hyd yn oed flasau'r llyfrau wrth i chi ddarllen. Dyna sut maen nhw'n dysgu. Gwnewch yn siŵr bod llyfrau yn cael eu glanhau'n rheolaidd a'u bod yn rhan o'r rota glanhau.
- Gadewch i fabanod a phlant bach geisio troi'r tudalennau gyda'ch help chi. Siaradwch am gynnwys y llyfr. Pa liwiau y gellir eu gweld? Annog ailadrodd geiriau neu synau.
- Sicrhewch fod llyfrau ar gael i'w harchwilio drwy gydol y dydd a'u darllen ychydig ac yn aml.
- Peidiwch â disgwyl i'r plant eistedd yn llonydd am lyfr cyfan.
- Tawelu babanod gyda hwiangerddi a chaneuon.
- Darllenwch lyfrau cyn oriau gorffwys i helpu plant i ymlacio a chysgu.

Darllen i blant cyn oed ysgol

Gall darllen ac adrodd straeon chwarae rhan bwysig wrth ddysgu. Ceisiwch ymgorffori rhai o'r awgrymiadau canlynol i helpu plant cyn oed ysgol i gymryd rhan yn eu llyfrau a'u mwynhau.

- Peidiwch â gorlwytho amser darllen. Mae gan blant wahanol rychwantau sylw, gynyddu darllen yn raddol.
- Darllenwch i blant ar sail un-i-un, gall hyn wneud iddynt deimlo'n arbennig ac mae'n rhoi cyfle iddynt gael eu hasesu.
- Sicrhewch fod llyfrau ar gael i'w harchwilio drwy gydol y dydd a'u darllen ychydig ac yn aml.
- Cyn darllen llyfr, cymerwch amser i'w archwilio, gan edrych ar y darluniau a gofyn cwestiynau penagored. Gofynnwch i'r plant beth maen nhw'n feddwl sy'n digwydd. Mae hyn yn eu helpu i ddatblygu eu dychymyg a'u sgiliau datrys problemau.
- Gwnewch yn siŵr bod y lluniau yn weladwy i bob plentyn.
- Defnyddiwch sain a llais i helpu i ennyn brwdfrydedd y plant. Gwnewch i'r gair 'hapus' swnio'n hapus neu'r gair 'blinedig' yn swnio'n flinedig.
- Ymgorffori'r stori mewn rhannau eraill o'r dydd i wella cyfleoedd adrodd straeon a dysgu.

Cynyddu adrodd straeon

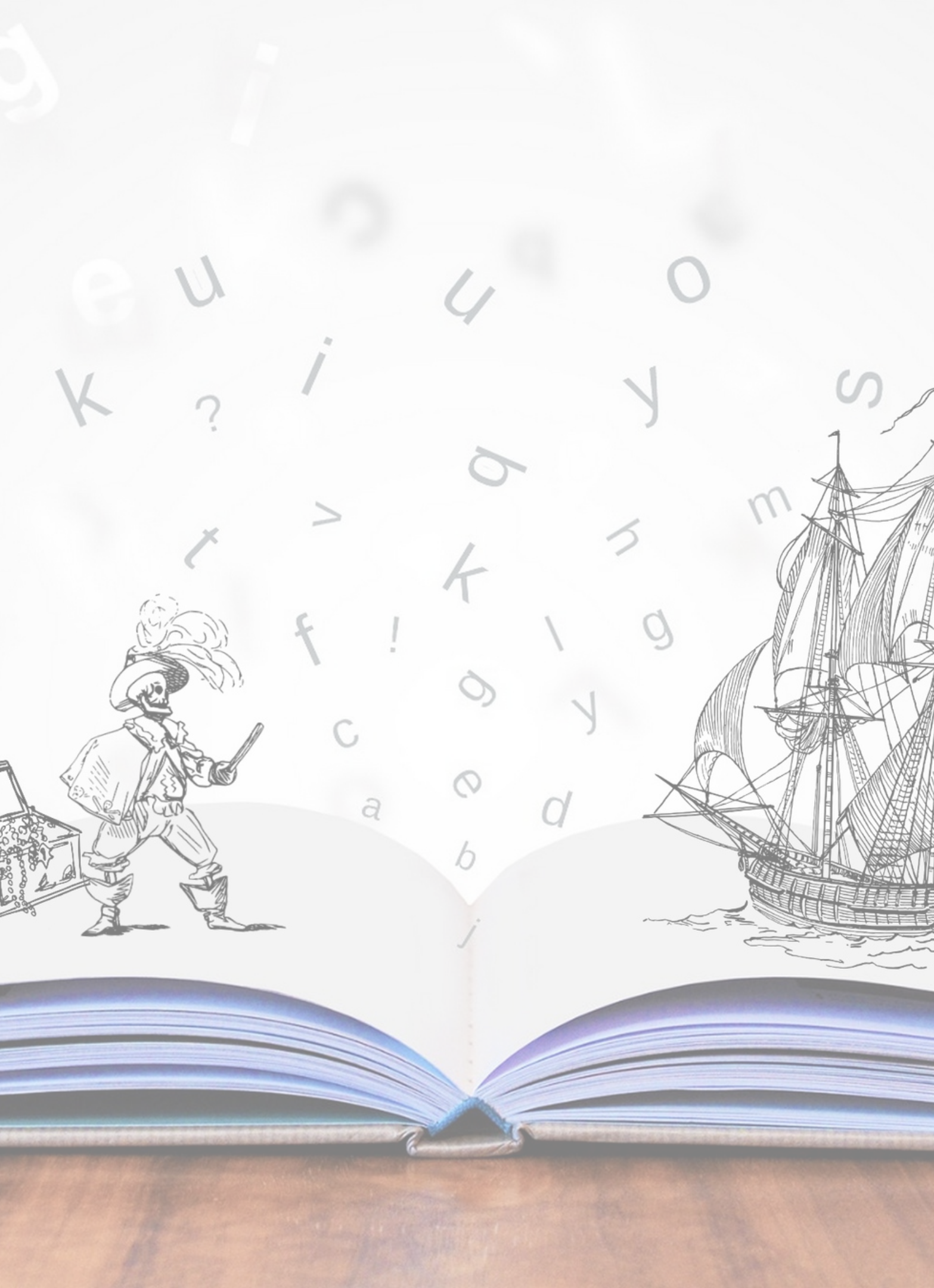
Mae digonedd o gyfleoedd dysgu y gellir eu defnyddio i wella stori y tu allan i gornel darllen. Dyma ond rhai;

Mae bag stori yn ffordd wych a syml o wella adrodd stori. Defnyddiwch mawr i roi hoff stori i mewn a chasglu deunyddiau ategol. Gall deunyddiau fod yn unrhyw beth: ffotograffau, lluniau, mapiau a phypedau ac ati. Mae bagiau stori yn helpu i ddarparu gweithgareddau iaith ysgogol, gan ganiatáu i'r plentyn gyrchu'r adnoddau yn annibynnol, a gellir mynd â nhw adref hyd yn oed i roi cyfle i rieni ymestyn dysgu'r plentyn gartref.

Mae defnyddio darluniau i adrodd straeon yn hwyl ac yn ddifyr. Gall dychymyg a chreadigrwydd redeg yn wyllt. Mae caniatáu i blant greu eu darluniau eu hunain yn eu hannog i newid naratif stori gyfarwydd.

Nid yw adrodd straeon wedi'i gyfyngu i dan do. Yn ogystal â chaniatáu i'w dychymyg redeg yn rhydd, gall plant fod yn fwy mynegiannol yn gorfforol mewn ardal chwarae awyr agored. Gellir defnyddio deunyddiau eraill hefyd, fel dŵr, mwd a thywod.

Gan ddefnyddio deunyddiau ailgylchadwy a geir yn gyffredin yn y cartref, gall plant wneud eu hamdden eu hunain o olygfa yn eu hoff stori.

Early Years Wales Blynyddoedd Cynnar Cymru

For more resources please visit:

<https://www.earlyyears.wales/en/welsh-language-support>

Am fwy o adnoddau ewch i:

<https://www.earlyyears.wales/cy/hwb-adnoddau>